



TORAH OHR • MEGILLAS ESTHER • MAAMAR 5

כי אברהם לא ידענו כו' אתה ה' אבינו כו'

« Car Abraham ne nous a pas
connus... Toi, D.ieu, Tu es notre Père »



DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/5/

1 כי אברהם לא ידענו כו' אתה ה' אבינו כו'. להבין מ"ש בפע"ח [בפרי עץ חיים] בדרוש פורים הארת יסוד אבא בנוק' [בנוקבא] שלא ע"י ז"א בלילה הזה נדדה כו'

« Car Abraham ne nous a pas connus », etc. ; « Toi, D.ieu, Tu es notre Père », etc. Pour comprendre ce qui est écrit dans le Pri Etz Chaim, dans le discours sur Pourim : l'illumination du Yessod (fondement) d'Abba dans la Noukva (le féminin / Mal'hout), sans passer par le Zeir Anpin (les attributs émotionnels), « cette nuit-là, le sommeil du roi fut troublé », etc.,

ויצאה הארתו למטה בבי"ע כמ"ש ויעבור מרדכי ומרדכי יצא כו' ע"ש. הנה ידוע שבין מאציל לנבראים צריך להיות ממוצע.

et son illumination se répandit en bas, dans Béria, Yetsira et Assiya, comme il est écrit : « Mordekhaï passa », et « Mordekhaï sortit », etc. ; voir là-bas. Or, il est connu qu'entre l'Émanateur et les êtres créés, il doit y avoir un intermédiaire.

2 והם ע"ס [עשר ספירות] דאצ"י שהם ממוצעים בין בחי' מאציל א"ס ב"ה לבחי' נבראים ב"ע ג"ע [גן עדן] העליון והתגלות מדותיו ית' בבחי' אצ"י דאיהו וגרמוהי חד לא הוצרך

Et ce sont les dix Séfirot d'Atsilout, qui servent d'intermédiaires entre le niveau de l'Émanateur, l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, et celui des êtres créés — Béria, Yetsira et Assiya, [ainsi que] le Gan Eden supérieur. La révélation de Ses attributs (midot), béni soit-Il, au niveau d'Atsilout, où « Lui et Ses réceptacles » (ihou vegarmohi) ne font qu'un, n'était pas nécessaire

אלא לצורך נבראים ומבשרי אחזה אלוה שששהאדם הוא בפ"ע [בפני עצמו] א"צ [אין צריך / אינו צריך] להתגלות חכמתו ומדותיו כ"א כשהוא מתגלה לזולתו.

si ce n'est pour les êtres créés. « Et de ma chair, je contemple D.ieu » : lorsqu'un homme est seul, il n'a pas besoin de révéler sa sagesse et ses attributs ; il ne le fait que lorsqu'il se révèle à autrui.

3 וידוע דחכמה דאצ"י היא ראשית הגילוי שבה היא עיקר התגלות א"ס ב"ה בכל העולמות עליונים ותחתונים כמ"ש ה' בחכמה יסד ארץ.

Et il est connu que la 'Hokhma (sagesse) d'Atsilout est le commencement de la révélation ; c'est en elle que se trouve la révélation essentielle de l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, dans tous les mondes, supérieurs et inférieurs, comme il est écrit : « D.ieu a fondé la terre par la 'Hokhma. »

ומבואר במ"א למה דוקא בחכמה. וח"ע [וחכמה עילאה] דאצי' היא בחי' ממוצעת והיא כלולה מבחי' המאציל א"ס ב"ה שהוא בחינת כלי לאו"א"ס [לאור אין סוף] ב"ה.

Et il est expliqué ailleurs pourquoi c'est précisément par la 'Hokhma. La 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a) d'Atsilout est le niveau de l'intermédiaire ; elle comprend le niveau de l'Émanateur, l'Infini, béni soit-Il, en ce qu'elle est le niveau d'un réceptacle pour la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il.

4 ויש בה ג"כ בחי' נברא ונקי' ח"ת [חכמה תתאה] דהיינו שרש בחי' חיי החיים א"ס ב"ה לכל בחי' נבראים עו"ת [עליונים ותחתונים] שכבי"ע

Et il y a aussi en elle le niveau d'un être créé, appelé la 'Hokhma inférieure (Hokhma Tata'a), c'est-à-dire la racine du niveau de la Vie de la vie, l'Infini (Ein Sof), béni soit-Il, pour tous les niveaux des êtres créés, supérieurs et inférieurs, qui se trouvent en Béria, Yetsira et Assiya,

שהוא בחי' דבורו ורוח פיו ית' המחיה כל העולמות ונקי' ג"כ אימא תתאה רחל עקרת הבית המנהגת את כל העולמות כמ"ש ותתן טרף לביתה כו' בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין].

qui est le niveau de Sa parole et du souffle de Sa bouche, béni soit-Il, qui donne vie à tous les mondes. Elle est aussi appelée l'Imma inférieure, Rachel, le soutien de la maison, qui dirige tous les mondes, comme il est écrit : « Elle donne la nourriture à sa maisonnée », etc. : le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin).

5 וידוע שנקי' כנס"י [כנסת ישראל] פ"י כללות נשמות ישראל בהיות כי הכלים שלה. פנימי. אמצעי. חיצון. הפנימי שרש נשמה שכבריא. והאמצעי שרש רוח שביצירה.

Et l'on sait qu'elle est appelée l'Assemblée d'Israël (Knesset Israël), c'est-à-dire leur expression générale et collective, les âmes d'Israël, puisque ses réceptacles sont de trois sortes : intérieurs, intermédiaires et extérieurs. Les réceptacles intérieurs sont la racine de la nechama qui se trouve en Béria ; les intermédiaires, la racine du roua'h qui se trouve en Yetsira ;

וחיצון שרש נפש שבעשייה וכ"א [וכל אחד / וכל אחת] מישראל אפי" [אפילו] קל שבקלים יש בו ניצוץ מנפש דעשייה המלוכש בה הארה ממלכות דאצי' מכלים החיצונים שלה.

et les réceptacles extérieurs sont la racine du néfesh qui se trouve en Assiya. Chaque membre d'Israël, même le plus bas parmi les plus bas, possède en lui une étincelle du néfesh d'Assiya, dans laquelle est revêtue une illumination de Mal'hout d'Atsilout, provenant de ses réceptacles extérieurs.

לכן בחיי דבור וח"ת [וחכמה תתאה] ממכ"ע [ממלא כל עלמין] תלוי במעשיהם של ישראל כמ"ש בזוהר או סלקא או נחתא בגינייהו ד'ישראל כו'. והוא ענין גלות השכינה:

C'est pourquoi le niveau de la parole et la 'Hokhma inférieure — la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) — dépendent des actes d'Israël, comme il est écrit dans le Zohar : « Elle s'élève ou descend à cause d'Israël », etc. C'est là le sens de l'exil de la Chekhina (Présence divine).

6 ועתה צריך להבין איך נתהווה בחיי דבור להחיות העולמות מבחי ח"ע [חכמה עילאה] הנ"ל שהוא הוי"ה בחי סוכ"ע.

À présent, nous devons comprendre comment le niveau de la parole est apparu pour donner vie aux mondes à partir du niveau de la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a) mentionné plus haut, qui est Havaya, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

הנה מבואר בע"ח [בעץ חיים] שבחי נוקבא דז"א מתחיל מחזה דז"א. והענין כי ז"א הם מדות חו"ג [חסד וגבורה] האהבה הוא אור לכלי החסד

Il est expliqué dans Etz Chaim que le niveau de Noukva (le féminin / Mal'hout) de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) commence à partir de la poitrine de Zeir Anpin. Voici ce que cela signifie : Zeir Anpin correspond aux attributs de 'Hessed (bonté) et de Guevoura (retenue) ; l'amour est la lumière du réceptacle de 'Hessed,

כי חפץ חסד הוא ומן המוח יוצא המשכה דרך הגידים ללב שהן המדות ומן הלב אשר שם הריאה מתחיל להיות בחי דבור שיוצא הבל מן הריאה ונעשה קול.

car « Il désire la bonté » ; du cerveau, un influx passe par les veines jusqu'au cœur, qui correspond aux attributs ; puis, du cœur, où se trouvent les poumons, commence le niveau de la parole : le souffle sort des poumons et devient voix.

נמצא שהתלבשות החיות מן החכמה אל הדבור הוא ע"י המדות שכלב ע"י צמצומים דרך נקבים וחלונות.

Il en ressort que l'enveloppement de la force vitale de la 'Hokhma dans la parole s'effectue par l'intermédiaire des attributs du cœur, au moyen de contractions (tsimtsoumim), par des ouvertures et des fenêtres.

7 והנה כשהיו ישראל במעלה עליונה בזמן הבית היו בחי' זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] פכ"פ [פנים בפנים] כמו בפנים שם הוא עיקר החיות שבאדם ורוב חושיו ראייה ושמיעה כו'.

Or, lorsque le peuple d'Israël se trouvait à un niveau élevé, à l'époque du [Saint] Temple, le niveau de Zeir Anpin (les attributs émotionnels) et de Noukva (le féminin / Mal'hout) était face à face — comme le visage, où se trouvent la principale force vitale de l'homme et la plupart de ses sens, la vue et l'ouïe, etc. ;

משא"כ מאחוריו החיות רוחני הוא מעט מזעיר מאד ואף בחוש המישוש ניכר ההפרש כי בצד פניו ירגיש אף דבר מה. משא"כ מאחוריו החיות רוחני מעט.

tandis que, derrière lui, la force vitale spirituelle est infime, très réduite. Même le sens du toucher permet de constater la différence : du côté de son visage, il sentira même une chose légère, tandis que, derrière lui, la force vitale spirituelle est réduite.

8 והנה למדותיו ית' אין שום השגה לשכל אנושי בהם שאינם כלל ממהות וערך מדות אנושי אפי' [אפילו] בחי' דבור שלו כו' ואינו

Or, quant à Ses attributs émotionnels (midot), qu'Il soit béni, l'intellect humain n'en a absolument aucune appréhension, car ils ne sont en rien de même nature ni de même mesure que les attributs humains — pas même le niveau de Sa parole, etc. ; et cela

אלא לשבר את האוזן ומבשרי אחזה כידוע המשל משרפת העצים נעשה אפר כן בחי' אברהם אוהבי שהיה מרכבה לחסד שבאצי' נקרא עפר ואפר לגבי חסד דאצי' ומיכאל דבריאה בחי' חיצונית לנשמת אברהם כו'.

n'est qu'une manière de donner à l'oreille ce qu'elle peut entendre, et « c'est de ma propre chair que je contemple ». Ainsi, selon l'analogie connue, le bois brûle et devient cendre ; de même, le niveau d'Abraham, « Mon bien-aimé », qui était un char pour le 'Hessed (bonté) d'Atsilout, est appelé « poussière et cendre » par rapport au 'Hessed d'Atsilout ; et Michael de Béria est le niveau extérieur de l'âme d'Abraham, etc.

9 והנה המדות עליונות חו"ג [חסד וגבורה] היו מאירים ההמשכה הבאה להם מחי"ע [מחכמה עילאה] אל בחי' נוקבא בבחי' פנים עיקר

Or, les attributs supérieurs, 'Hessed et Guevoura, faisaient rayonner le flux qui leur parvenait de la 'Hokhma supérieure (Hokhma Ila'a) vers le niveau de la Noukva (le féminin / Mal'hout), dans la modalité de la face, l'essentiel de la

החיות כנ"ל ובח"י מדות שיש בזה העולם יום ולילה מזרח ומערב כו' היה בא בהשתלשלות מן המדות עליונות אל בח"י הנוק' [הנוקבא] ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והיא משפעת כו'.

force vitale, comme indiqué plus haut ; et le niveau des attributs qui existent dans ce monde — le jour et la nuit, l'est et l'ouest, etc. — venait, par l'enchaînement descendant des mondes (hichtal-chelout), des attributs supérieurs vers le niveau de la Noukva, la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), et elle le dispensait, etc.

10 וכמ"ש במשה כשעושה נס בח"י התגלות מה שלמעלה מן הטבע כמו שיתבאר מוליך לימין משה זרוע כו' חסד לימינו בח"י אברהם כנ"ל וכשחטאו ישראל כתיב כי פנו אלי עורף.

Et comme il est écrit au sujet de Moché, lorsqu'il accomplit un miracle — niveau de révélation de ce qui est au-dessus de la nature, comme cela sera expliqué : « Celui qui conduisit le bras à la droite de Moché », etc. — le 'Hessed (bonté) est à sa droite, au niveau d'Avraham, comme indiqué plus haut. Et lorsque le peuple d'Israël pécha, il est écrit : « Car ils se sont détournés de Moi. »

כי גרמו במעשיהם ענין סילוק הארת פני המדות העליונות אל בח"י הנוק' [הנוקבא] ממכ"ע [ממלא כל עלמין] ואינם מאירים אלא בבח"י אחוריים כנ"ל שהחיות שם מעט מזעיר כו'.

Car, par leurs actes, ils provoquèrent le retrait de l'illumination du visage des attributs supérieurs vers le niveau de Noukva (le féminin / Mal'hout), la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; ces attributs ne brillent plus que par leur revers, comme indiqué plus haut, où la force vitale est infime, etc.

11 ומה שיש בעולמות תחתונים התחלקות המדות יום ולילה אינה אלא מבח"י אחוריים ממדות עליונים אב"א [אחור באחור].

Et la division des attributs qui existe dans les mondes inférieurs — le jour et la nuit — ne provient que de l'aspect du dos des attributs supérieurs, dos à dos.

וכשהאדם פונה פנים לה' דהיינו התשוקה והחשק הנפלא כשאנו אלא רק להתדבק בה' לבדו ואין זר אלו.

Et lorsqu'une personne tourne son visage vers D.ieu — c'est-à-dire lorsqu'elle éprouve un désir et un élan merveilleux, dont l'unique objet est de s'attacher à D.ieu seul, sans qu'aucun étranger soit avec Lui ;

ובדברי העוה"ז הוא בחי' אחוריים בחיות מועטת כנ"ל גורם לחבר ה' בוי"ו ולדבק [ולדבקה] לה' פב"פ
[פנים בפנים] ובאתעדל"ת [ובאתערותא דלתתא] אתעדל"ע [אתערותא דלעילא] ג"כ בבחי' פנים יאר ה' פניו

et qu'à l'égard des affaires de ce monde elle se tient au niveau du dos, avec une force vitale réduite, comme mentionné plus haut, elle provoque l'union du hé avec le vav et leur attachement à D.ieu face à face ; et, par l'éveil d'en bas, vient aussi un éveil d'en haut, selon l'aspect du visage : « Que D.ieu fasse luire Son visage »

והנערה יפת תואר וטובת מראה וטוב רואי גורם ג"כ כמראה אדם התענוג והתשוקה מלמעלה למטה:
et « la jeune fille était belle de forme et agréable à regarder », et « d'un bel aspect ». Il provoque aussi « comme l'apparence d'un homme » : le plaisir et le désir d'en haut vers le bas.

12 והנה נזכר בע"ח [בעץ חיים] שעכשיו בזמן הגלות הנוק' [הנוקבא] מקבלת מוחין שלא ע"י ז"א כ"א ממוחין
עליונים ח"ע [חכמה עילאה] יסוד אבא בחי' סוכ"ע לא שנה"י [שנצח הוד יסוד] דז"א נעשה מוחין לה

Or, il est mentionné dans Etz Chaim que, maintenant, au temps de l'exil, Noukva reçoit l'intellect (mo'hin), non par l'intermédiaire de Zeir Anpin, mais des mo'hin supérieurs — la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a), le Yessod d'Abba, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (so-vev kol almin). [Ce n'est] pas que le Netsa'h, Hod et Yessod de Zeir Anpin deviennent ses mo'hin,

אלא מוחין דז"א עצמו שהיה לוקח מנה"י [מנצח הוד יסוד] דאז"א [דאבא ואימא] עתה שהוא בבחי' דורמיטא
לוקחת הנוק' [הנוקבא] אותם המוחין [וע' בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הפורים פרק ה').

mais plutôt les mo'hin de Zeir Anpin lui-même, qu'il recevait auparavant du Netsa'h, Hod et Yessod d'Abba et Imma; maintenant qu'il se trouve dans l'état de dormita (sommeil), Noukva reçoit ces mo'hin. (Voir également Pri Etz Chaim, Sha'ar HaPurim, chapitre 5.)

והענין למשל כמו שהאדם יכול לדבר דברי חכמה ודעת שבמוחו בלי אמצעות המדות שכלב כן עד"מ
בחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] המתלבש תוך כ"ע [כל עלמין] להחיותם ולקיימם בא לחיות

Et voici ce que cela signifie, par analogie : de même qu'une personne peut prononcer des paroles de sagesse et de connaissance présentes dans son intellect sans que les attributs du cœur interviennent, de même, par analogie, [pour] le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (me-malé kol almin), laquelle est revêtue dans tous les mondes afin de leur donner vie et de les maintenir : la force vitale qui lui parvient pour lui donner vie

זה המשכת החיות מחיי החיים מקור החיים העליונים הנקי חכמה עלאה סוכ"ע בלתי התלבשות תחלה במדות הנקי ז"א ולהשתלשל בצמצומים רבים דרך נקבים וחלונות וזהו שאמרו ישראל בגלות

est un flux de force vitale provenant de la Vie de la vie, source de la vie supérieure, appelée la 'Hokhma supérieure, la lumière qui entoure tous les mondes, sans être d'abord revêtue dans les attributs appelés Zeir Anpin ni descendre au moyen de nombreuses contractions, par des ouvertures et des fenêtres. Et c'est ce qu'Israël a dit en exil :

כי אברהם לא ידענו כו' כי אתה ה' אבינו כו' כי כל נצוץ נפש כאו"א [כל אחד ואחד] מישראל אלהי אביו בעזרו אף קודם שפנה בבחי' פנים הנ"ל כשיאמין אמונה אמתית

«Car Avraham ne nous a pas connus», etc., «car Toi, D.ieu, Tu es notre Père», etc. En effet, pour chaque étincelle de l'âme de chacun et chacune d'Israël, «le D.ieu de son père lui vient en aide», même avant qu'il se soit tourné de la manière indiquée plus haut, lorsqu'il croit d'une foi véritable

כי אתה אבינו בחי' סוכ"ע דכולא קמיה כלא חשיבא ואכל בי עשרה שכינתא שריא ובחי' סוכ"ע אין עונות מבדילין ומפסיקין בין ישראל כו'

que «Toi, Tu es notre Père» — le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, devant laquelle «tout est considéré comme rien»; et «dans tout groupe de dix, la Chekhina repose»; et, au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, les fautes ne séparent ni ne s'interposent entre Israël, etc.;

לה' חטאת נושא עון וזונות נעשו כזכיות כו' כי בבחי' סוכ"ע אין העולם מפסיק כלל

«pour D.ieu, un sacrifice pour le péché»; «qui porte la faute»; «les fautes délibérées deviennent comme des mérites», etc. Car, au niveau de la lumière qui entoure tous les mondes, le monde ne s'interpose nullement,

כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] הן הן גבורותיו עובדי כוכבים מרקדים בהיכלו וכמשל הזבוב המהלך בקצה הבית שאין תופס מקום וגם משל זה אינו אלא לשכל אנושי

comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : «Voilà précisément Ses actes puissants» — des idôlâtres dansent dans Son Sanctuaire; et comme dans l'image d'une mouche qui marche au bord de la maison sans occuper de place. Et même cette image n'est destinée qu'à l'intellect humain;

אבל באמת אין ערוך כלל העדר תפיסת מקום של בחי' עולמות עו"ת [עליונים ותחתונים] לגבי בחי' הוי"ה סוכ"ע ח"ע [חכמה עילאה] ולע"ל [ולעתיד לבוא] כתיב כשינקום ילבש בגדי נקם תלבושת.

mais en vérité, il n'y a aucune comparaison entre le fait que les niveaux des mondes, supérieurs et inférieurs, n'occupent pas de place et le niveau de Havaya, la lumière qui entoure tous les mondes, la 'Hokhma supérieure. Et au sujet du Temps à venir, il est écrit : lorsqu'Il se vengera, « Il revêtra des vêtements de vengeance comme un habit ».

פ"י שיצמצם א"ע [את עצמו] בכמה צמצומים עד שיתלבש במדות עליונות ומשם יוכל להשתלשל בצמצומים רבים שיוכל להיות בחי' נקמה מעובדי כוכבים המרקדים בהיכלו כו'.

C'est-à-dire qu'Il se contractera par plusieurs contractions, jusqu'à Se revêtir des attributs supérieurs ; de là, Il pourra descendre au moyen de nombreuses contractions, de sorte qu'il puisse y avoir vengeance contre les idolâtres qui dansent dans Son Sanctuaire, etc.

13 וז"ש [וזהו שכתוב] ואני תפלה. ואני בתוך הגולה כשהוא בבחי' הנ"ל היא עצמה בחינת תפלה שא"צ [שאיך צריך / שאינו צריך] להמשיך דרך המדות עליונות כי אתה אבינו אבא יסד ברתא.

Et c'est le sens de ce qui est écrit : « Et moi, je suis prière. » « Et moi, au milieu de l'exil » : lorsqu'elle se trouve dans l'état mentionné plus haut, elle-même est le niveau de la prière, car il n'est pas nécessaire de faire descendre par l'intermédiaire des attributs supérieurs, puisque « Tu es notre Père » — « Abba a fondé la Fille ».

אבל כשאינה בתוך הגולה אז היא בחי' פכ"פ [פנים בפנים] שואלת צרכיה מז"א בעלה כמ"ש נפשי בשאלתי.

Mais lorsqu'elle n'est pas au milieu de l'exil, elle se trouve alors au niveau du face-à-face, demandant ce dont elle a besoin à Zeir Anpin (les attributs émotionnels), son époux, comme il est écrit : « Ma vie, selon ma demande. »

וז"א נקי בעל תפלה. אבל בגולה ואני תפלה היא עצמה תפלה ל' [לשון] התקשרות חכמה תתאה בח"ע [בחכמה עילאה]:

Et Zeir Anpin est appelé « l'époux de la prière » (baal tefila). Mais en exil, « Et moi, je suis prière » : elle-même est prière — terme qui désigne le lien de la 'Hokhma inférieure avec la 'Hokhma supérieure.

14 וזהו כי אברהם לא ידענו למעלה מבחי' אהוי"ר [אהבה ויראה] אלא שאח"כ בהתבוננות זו כי אתה אבינו יבא מזה לאהוי"ר [לאהבה ויראה] בחי' פכ"פ [פנים בפנים] רשפי אש התשוקה להוי"ה לבדו שהוא ענין נסירה להחזירה פכ"פ [פנים בפנים] ו' מדות עד יוה"כ [יום הכפורים].

Et c'est là le sens de « Car Avraham ne nous a pas connus » : cela se situe au-dessus du niveau de l'amour et de la crainte. Mais ensuite, par cette contemplation — « Car Tu es notre Père » — il en viendra à l'amour et à la crainte au niveau du face-à-face : des flammes ardentes de désir pour Ha-vaya seul. C'est là le sujet de la nesira (la « séparation par sciage »), afin de la ramener face à face — les six attributs — jusqu'à Yom Kippour.

15 וזהו שביטל יוחנן כה"ג [כהן גדול] המעוררים שאומרים עורה למה תישן כי באמת כי אתה אבינו כנ"ל. רק ז"א בבחי' דורמיטא.

Et c'est pourquoi Yochanan, le Grand Prêtre, abolit les « éveilleurs » qui disaient: « Réveille-toi! Pourquoi dors-Tu? » — car, en vérité, « Tu es notre Père », comme mentionné plus haut; seul Zeir Anpin (les attributs émotionnels) se trouve dans l'état de dormita (sommeil).

וזהו כי נפילתי קמתי פי' בעת נפילה עצמה קמתי כי מקבלת מוחין שלא ע"י ז"א.

Et c'est [le sens de] « Car je suis tombée, je me suis relevée » : c'est-à-dire qu'au moment même de la chute, je me suis relevée, car elle reçoit les mo'hin non par l'intermédiaire de Zeir Anpin.

גם נפלה לא תוסיף קום פי' שאין יכול להיות קימה גדולה ביותר מן עת הנפילה כו'

De même, « Elle est tombée, elle ne se relèvera plus » signifie qu'aucun relèvement ne peut être plus grand que celui qui se produit au moment de la chute, etc.

רק כי כוונת הבריאה היה על התגלות אלקות וזהו שלא בעת הגלות כי אז הוא יותר התגלות נראה לעין ולעתיד ישתמשו שני מלכים בכתר אחד.

Toutefois, le dessein de la création était la révélation de la divinité, et cela se réalise hors du temps de l'exil, car alors la révélation est plus grande, visible à l'œil. Et, dans le monde futur, deux rois utiliseront une seule couronne.

פ"י שיהיה זו"נ [זעיר אנפין ונוקבא] שוים בקומתם שתקבל המוחין מאו"א [מאבא ואימא] כמו שמקבל הז"א ואף שגם עתה מקבלת מאבא. אבל אז תהיה בסוד א"ח [אשת חיל] עט"ב [עטרת בעלה] וגם המדות לא יהיו בבחינת דורמיטא.

Cela signifie que Zeir Anpin et Noukva (le féminin / Mal'hout) seront égaux en stature, de sorte qu'elle recevra les mo'hin d'Abba et Imma comme Zeir Anpin les reçoit. Et bien qu'à présent aussi elle reçoive d'Abba, alors elle sera dans le mystère de « la femme vaillante est la couronne de son mari », et les attributs ne se trouveront pas non plus dans l'état de dormita.

16 וזה סוד הויות הפוכות הנק' ה"ג [חמש גבורות] אב"א [אחור באחור]. אבל כשבאו סוד ה"ח [ה' חסדים] מפרשין להון להיות פב"פ [פנים בפנים] ובאדם עצמו גם כן הנפש החיונית חפצה בעניני עולם הזה בחי' אב"א [אחור באחור].

Et tel est le secret des Havayot inversées, appelées les cinq Guevourot, dos à dos. Mais lorsque vient le secret des cinq 'Hassadim, elles les séparent afin qu'ils soient face à face. De même, chez l'homme lui-même, l'âme vitale désire les affaires de ce monde — c'est le niveau du dos à dos ;

אבל בשכל הרצון אל הוי"ה היא בבחי' נסירה פב"פ [פנים בפנים]. ובעניני עוה"ז צ"ל הכל בבחי' אחוריים דאפי' [דאפילו] בעניני זיווג ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כאלו כפאו שד וכ"ש [וכל שכן] בש"ד [בשאר דברים]:

mais, dans l'intellect, la volonté tournée vers Havaya se trouve au niveau de la nesira, face à face. Quant aux affaires de ce monde, tout doit être au niveau du dos ; car même au sujet de l'union conjugale, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « comme si un démon l'avait contraint » ; à plus forte raison pour les autres affaires.

17 והנה פורים ויו"כ [ויום כפור] הוא אחד דרגא הארת יסוד אבא בנוק' [בנוקבא] והארתו יוצא עד למטה לבי"ע. כי הנה כל המועדים בטלים חוץ מפורים והלכות.

Or, Pourim et Yom Kippour sont au même niveau : l'illumination du Yessod d'Abba dans la Noukva (le féminin / Mal'hout), et cette illumination descend jusqu'en bas, dans Béria, Yetsira et Assiya. Car toutes les fêtes seront abolies, à l'exception de Pourim et des halakhot (lois).

כי הנה ידוע ממשל הארי שהוא מחיות טמאות ובמרכבה הקדושה פני אריה אל הימין מפני שמרוב מדרגתו הגבוה אין לו כלים במה להתלבש עדיין

Car on connaît l'analogie du lion, qui fait partie des animaux impurs, et pourtant, dans le Char céleste, «la face du lion est à droite»: parce qu'en raison de son niveau extrêmement élevé, il ne possède pas encore de réceptacles dans lesquels se vêtir

אלא במקום היותר נמוך והוא בבהמה טמאה במקום קליפות. משא"כ בטהורה היה הכלי מתבטל מפני האור.

mais seulement dans l'endroit le plus bas, à savoir dans un animal impur, dans le domaine des ke-lipot (écorces). En revanche, chez un animal pur, le réceptacle serait annulé devant la lumière.

18 וכ"כ [וכמו כן] הארת ח"ע [חכמה עילאה] מוכרח להתלבש במקום היותר נמוך. דהיינו עניני הלכות טמא כשר כו' שהוא התגלות הרצון העליון שבח"ע [שבחכמה עילאה] בעניני זה העולם.

De même, l'illumination de la 'Hokhma supérieure ('Hokhma Ila'a) doit se revêtir dans le lieu le plus bas, c'est-à-dire dans les sujets des lois de la Torah — ce qui est impur, ce qui est apte, etc. — qui révèlent la volonté suprême présente dans la 'Hokhma supérieure, dans les sujets de ce monde.

וזהו ומרדכי יצא מלפני המלך. מרדכי ח"ע [חכמה עילאה] יצא מבחי' מל' בלבוש מל' הם ענינים גשמיים ויעבור מרדכי כמבואר בע"ח [בעץ חיים] שהוא יוצא כו':

Et c'est là le sens de «Et Mordekhaï sortit de devant le roi». Mordekhaï représente la 'Hokhma supérieure ; il sortit du niveau de Mal'hout, revêtu de «l'habit de Mal'hout» — c'est-à-dire de sujets matériels. Et «Mordekhaï passa», comme l'explique Etz Chaim : il sort, etc.

19 והנה כתיב אותותינו לא ראינו אין עוד נביא ולא אתנו יודע עד מה. שבזמן הגלות על הרוכ כל הנסים והנפלאות נעשים דרך הטבע

Or, il est écrit : « Nous n'avons pas vu nos signes ; il n'y a plus de prophète, et nul parmi nous ne sait jusqu'à quand. » Car, au temps de l'exil, la plupart des miracles et des prodiges s'accomplissent par le biais de la nature,

כמו אצל אחשורוש שלא היה דבר נראה לעין שהוא למעלה מהטבע רק ע"י אהבת אסתר ומ"מ נראה בחוש שכל הסבות היו רק למעלה מהטבע והוא שהנס נשתלשל ובא

comme ce fut le cas avec A'hachvéroch, où rien de visible à l'œil ne dépassait la nature, si ce n'est l'amour d'Esther ; néanmoins, il apparaît clairement que toutes les causes étaient, en réalité, au-delà de la nature. Cela tient au fait que le miracle descendit et vint

ע"ד הטבע מפני כי כשהיו המדות עליונות מאירים פ"פ [פנים בפנים] היו התגלות המדות עליונות בכי"ע כמ"ש מוליך לימין משה.

par le biais de la nature ; car, lorsque les attributs supérieurs brillaient face à face, les attributs supérieurs se révélaient dans Béria, Yetsira et Assiya, comme il est écrit : « Celui qui conduisit à la droite de Moché. »

20 ולכן היו נביאים פ"י שלוחים ממדות דקדושה ובא לדבור שלהן בורא ניב שפתים וכל הנביאים הם מנ"י"ה [מנצח והוד] דאצי".

C'est pourquoi il y eut des prophètes — c'est-à-dire des émissaires des attributs de sainteté — et cela se manifesta dans leur parole : « Celui qui crée l'expression des lèvres. » Tous les prophètes relèvent de Netsa'h et de Hod d'Atsilout.

פ"י נ"י"ה [נצח והוד] הם תרי פלגי דגופא כליות יועצות מבשלי הזרע היאך תהיה ההמשכה מן בחי"י יסוד כידוע והם לבר מגופא.

C'est-à-dire que Netsa'h et Hod sont « les deux moitiés du corps », « les reins qui conseillent », qui font mûrir la semence — déterminant comment le flux se fera depuis le niveau de Yessod, comme on le sait ; et ils sont « en dehors du corps ».

פ"י שאינם מעצמות הגוף שהם המדות חו"ג [חסד וגבורה] רק שלוחים לשלוח דבר מפניהם והוא ענין נביאים וכשנסתלקו המדות ונשאר ההארה ממקום יסוד אבא כו' צריך להתלבש בדברים תחתונים ע"פ הטבע שהוא בחי"י אלקים גימטריא הטבע:

C'est-à-dire qu'ils ne font pas partie de l'essence du corps, qui est constituée des attributs de 'Hes-sed et de Guevoura ; ils ne sont que des émissaires chargés de transmettre une parole venant d'eux. Tel est le rôle des prophètes. Lorsque les attributs se retirèrent et qu'il ne resta que le rayonnement du lieu du Yessod d'Abba, etc., celui-ci dut se vêtir dans des choses inférieures, selon la nature, qui est le niveau d'Elokim, dont la valeur numérique est égale à celle de hateva (la nature).

21 וצריך להבין הנהגת אסתר שעשתה הכל מעצמה בלי עצת מרדכי ועשתה סעודה פעמיים. היות רחל עקרת הבית כל עניני הנהגת עולם שייך אצלה.

Il faut à présent comprendre la conduite d'Esther, qui fit tout de son propre chef, sans prendre conseil auprès de Mordekhaï, et qui donna deux festins. [C'est] parce que Rachel est le pilier de la maison : toutes les affaires relatives à la conduite du monde relèvent d'elle.

ובעלה מרדכי יסוד אבא שלקחה לו לבת בטח בה לב בעלה שבודאי לא תעשה דבר שלא כהוגן ח"ו [חס ושלום].

Et son époux, Mordekhaï — le Yessod d'Abba — qui « la prit pour lui comme fille » : « le cœur de son époux a confiance en elle », sachant qu'elle ne fera certainement rien d'inconvenant, à D.ieu ne plaise.

22 ולכן עשתה בעצמה סעודה פעמיים עד שהגביהה את המן וקרבתו יותר מדאי אל הקדושה ואז היתה מפלתו מאליו

C'est pourquoi elle-même organisa deux fois un festin, jusqu'à élever Haman et à le rapprocher excessivement de la sainteté ; alors sa chute se produisit d'elle-même.

כי הקליפה לא תוכל לקבל חיות ויניקה להיות יש ודבר בפ"ע [בפני עצמן] אלא כשהוא מרוחק מהקדושה וכל מה שהוא יותר קרוב אל הקדושה מתבטל מאליו כהמס דונג מפני אש.

Car la kelipa (l'écorce) ne peut recevoir de force vitale ni de nourriture, et être un « quelque chose » indépendant, que lorsqu'elle est éloignée de la sainteté ; et tout ce qui est plus proche de la sainteté s'annule de soi-même, « comme la cire fond devant le feu ».

23 ולכן קרבה את המן בתכלית הקירוב להושיבו בסעודות המלך והמלכה. כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] כד אריה וארייתא קיימי ווי למאן דעבר בינייהו. וכשראתה בסעודה ראשונה שהוא עדיין יש עשתה סעודה שניה עד שפני המן חפו.

C'est pourquoi elle rapprocha Haman au plus haut degré, le faisant asseoir aux festins du roi et de la reine. Comme l'ont dit nos Sages de mémoire bénie: «Lorsque le lion et la lionne se tiennent [ensemble], malheur à celui qui passe entre eux.» Et lorsqu'elle vit, au premier festin, qu'il était encore un « quelque chose », elle donna un second festin, jusqu'à ce que «le visage de Haman fût couvert».

24 וזהו יבא המלך והמן היום כי גלו לבבל שכינה עמהם והיתה בו בגלות. ואסתר היא עקרת הבית

בקדושה

Et c'est là [le sens de] « Que le roi et Haman viennent aujourd'hui » : lorsqu'ils partirent en exil à Babylone, la Chekhina était avec eux, et elle était en exil en lui. Et Esther est le pilier de la maison dans la sainteté,

ע"פ פשוט ובקליפות נאמר אל תהי תקוה תיק ונרתק לו"ה להפריד מי"ה והיא קרבה את המן כ"כ [כל כך] עד שנתבטל מאליו ונשאר צירוף הוי"ה ואותו תלו על העץ

selon le sens simple ; et au sujet des kelipot, il est dit : « Qu'il n'y ait pas de tikva (espoir) » : un tik (fourreau), une gaine pour le vav-hé, afin de [le] séparer du youd-hé. Elle rapprocha tellement Haman qu'il fut annulé de lui-même, et la combinaison de Havaya demeura ; et c'est lui qu'on pendit au gibet,

כי המן הפיל פור הוא הגורל. לפני המן שהפילו לפניו ולא הוא בעצמו שהקליפה רוצה להדמות לקדושה כקוף בפני אדם.

car « Haman jeta le pour, c'est-à-dire le sort ». « Devant Haman » : c'est-à-dire qu'on le jeta devant lui, et non qu'il le jeta lui-même ; car la kelipa veut ressembler à la sainteté, comme un singe devant un homme.

25 וענין הגורל במקדש הוא שהמפיל הגורל קודם שיפול הגורל אינו יודע היאך יפול לזה או לזה ומסכים

דעתו על השעיר שהוא לעזאזל

Le sens du tirage au sort dans le Sanctuaire est que celui qui tire au sort, avant que le sort ne tombe, ne sait pas sur lequel des deux il tombera ; pourtant, son esprit se fixe sur le bouc destiné à Azazel ;

ואם יפול עליו הגורל לה' יהיה חטאת לה' ששם אין עונות מבדילין וזדונות נעשו כזכיות.

et si le sort « pour D.ieu » tombe sur lui, il sera un sacrifice expiatoire pour D.ieu ; car là, les péchés ne séparent pas, et les fautes volontaires deviennent comme des mérites.

26 ולכן הגורל לפני ה' דייקא במקדש כי מדרגה זו גבוה וזהו שרצה המן שרש עשו להגביה כנשר בגסות

הרוח והתנשאות לדמות לקדושה ולהפיל גורל לפני המן

C'est pourquoi le sort est tiré « devant D.ieu », précisément dans le Sanctuaire, car ce niveau est élevé. Voilà pourquoi Haman, la racine d'Ésaü, voulait s'élever comme l'aigle, dans la grossièreté d'esprit et l'arrogance, afin de se rendre semblable à la sainteté et de tirer un sort « devant Haman » ;

לכן עשה עץ נ' אמה דטומאה דקליפה דבריא נגד נו"ן אמה דמרדכי דקדושה נש"ב [נ' שערי בינה] ורצה לתלות את מרדכי וליקח חיות מרדכי דקדושה בבית המן.

c'est pourquoi il fit dresser une potence de cinquante coudées, issue de l'impureté de la kelipa (écorce) de Béria (Création), correspondant aux cinquante coudées du Mordekhaï de sainteté — les cinquante portes de Bina (compréhension). Il voulait pendre Mordekhaï et attirer la force vitale du Mordekhaï de sainteté dans la maison de Haman.

וכתיב אשר שלט האדם באדם לרע לו. חיל בלע ויקיאנו אדם בליעל רוצה לחטוף יניקה מהקדושה ונהפוך הוא שבית המן ניתנה למרדכי דוקא:

Et il est écrit : « quand l'homme domina l'homme pour son malheur ». « Il a englouti des richesses et les vomira » : l'homme vil veut ravir sa vitalité à la sainteté ; mais « la situation fut renversée », et la maison de Haman fut précisément donnée à Mordekhaï.



LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/megillas-esther/5/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak